

PL 14 Báseň o půdě

Přečti si 3 části básničky o půdě a zkus odpovědět na otázky. Jistě pro tebe bude hračka doplnit slova z nápovědy do veršů tak, aby se báseň správně rýmovala.

BÁSEŇ O PŮDĚ – 1. ČÁST

Kaktusům, těm písek širých pouští svědčí,
i z něj jsou ti bodlináči větší, stále _____.
Obvykle však naše drobné i vysoké rostliny,
potřebují ve své půdě důležité _____.

Zdravá půda na Zemi je nejcennějším _____,
rozkvetlá krajina kolem, ta je toho dokladem.
Bez úrodné půdy by na polích si lidičky
pěstovali jen kaktusy a suhomilné _____.

Půdy si však zcela vážně musíme začít vážit,
chránit ji, jak jen to půjde, měli bychom se _____.
Vždyť jsme na ní my i jiní tvorečkové závislí!
Snad už se nad sebou ten člověk bezohledný _____!

A jak vše začíná?
Když se hornina na drobný prach rozpadá.
ZVĚTRÁVÁNÍ je ta půdotvorná _____.
Vítr, voda i led svou silou skály drolí,
vítr a silný vodní proud je odnášejí do _____.

Nápověda:

živiny, údolí, pokladem, skalničky, záhada, větší, snažit, zamyslí

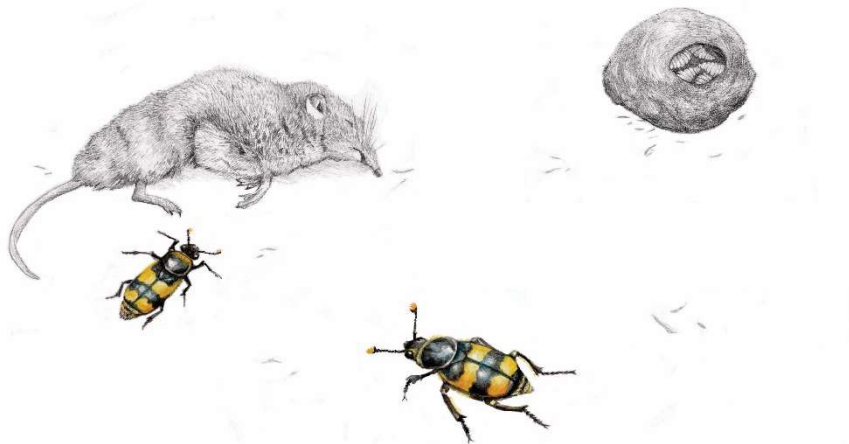
1. Na jakém podkladu vyrůstají kaktusy v poušti a čím je tento materiál tvořen? (přivoň, rozemni mezi prsty...)
2. Když ho srovnáš s půdou, ze které vyrůstají rostliny u nás na louce, dokážeš mezi nimi popsat rozdíl?

BÁSEŇ O PŮDĚ – 2. ČÁST

Hornina si leží na prach a jemný štěrk rozdrcená,
dlouhá léta uplynou, než bude úrodná a _____.
Když malé myšce krátký život náhle skončí,
její tělíčko časem zmizí, v jedno s půdou se _____.

Jak je možné, že se tělo myšky v půdě ztratí? – asi tě napadá.
To do boje se čile pustí pilná rozkladová _____.
Brouk hrobařík si z těla myšky vytvaruje kuličku,
pak krmí z ní první, druhou i třetí nenasytnou _____.
(Jak dlouho? Než promění se v kukličku.)

Mrtvolku zahrabe jim pod zem, kde další živočichové žijí,
kromě nich však žije tu i mnoho důležitých _____.
Kolik? V hrstičce půdy je jich víc, než na Zemi je lidí,
jsou však tak malé, že je člověk pouhým okem _____.

Tyto půdní bakterie tu žijí už miliardy let,
i díky nim mohl krásně rozkvést téměř celý _____.
Spadané listí i mrtvou myšku rozložit na prach znají,
změní je v to, čím novému životu _____.

A co je to, v co promění se mrtvá myška či spadlý list?
Když nabereš do dlaně hlínu, můžeš si v ní _____.
HUMUS –
v tom jednom slově jsou malá myška i spadlý list ukrytí,
z minulých životů se tak nové životy _____.

Nápověda:

číst, sloučí, nasytí, armáda, bakterií, vyživená, neuvidí, svět, larvičku, pomáhají

1. Jak se nazývá brouk z básničky a jak asi přišel ke svému názvu?
2. Který organismus v půdě je nejpočetnější, podílí se na tvorbě humusu, ale pouhým okem ho nezahlédneme?

BÁSEŇ O PŮDĚ – 3. ČÁST

Povězme si o malých dřičích, co naši půdu tvoří,
jen tak může být zdravá, když ošetří ji tito malí _____.
Jsou tu bakterie, roztoči a skákající drobní chvostokoci,
pracují ráno, v poledne i v černočerné _____.

Nohaté stonožky, mnohonožky i pancířníci obrnění
milují uschlou trávu, listí a vše v humus vytrvale _____.
Nezbytné jsou žížaly, krtci, plži, štírci, mravenci i svinky,
podzemní vlákna hub, hlístice, škvoři, střevlíci i _____.

Je jich mnohem víc, těch, co půdě mají co dát,
aby ji však mohli tvořit, nesmíme jim stravu _____.
Tu armádu půdotvorců není snadné nakrmit,
když se však o ně postaráme, budeme se dobře _____.

Nápověda:

stínky, mění, tvoří, brát, noci, mít

1. Podtrhni všechny organismy, které se podílí na tom, aby byla půda dostatečně vyživená a odolná.
2. S pomocí učitele přiřaď tyto organismy k obrázkům z obrazové přílohy.
3. Přemýšlej, jak se má člověk chovat, aby bylo dostatek půdních živočichů, ti měli dostatek potravy a tím i materiálu na tvorbu humusu.

